

زندگی پرافتخار
مالک اشتر
قهرمانِ قهرمانان

نویسنده: محمد محمدی اشتهاردی

www.ketab.ir

- سرشناسه: محمدی اشتهاردی، محمد، ۱۳۲۴-۱۳۸۵
عنوان و نام پدیدآور: مالک اشتر؛ قهرمان قهرمانان/
نویسنده محمد محمدی اشتهاردی؛ ویراستار رامین باباگلزاده
مشخصات نشر: مشهد: بهنشر (انتشارات آستان قدس رضوی)، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: ۱۵۶ ص.
فروست: بهنشر (انتشارات آستان قدس رضوی)، ۲۰۵۰.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۲-۲۵۹۰-۵-۵
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: چاپ قبلی: پیام آزادی، ۱۳۷۳.
یادداشت: عنوان دیگر: زندگی پرافتخار مالک اشتر قهرمان قهرمانان
یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس
موضوع: مالک اشتر، - ۳۷ق، -- سرگذشتنامه
موضوع: صحابه -- سرگذشتنامه
موضوع: Muhammad, Prophet, d. 632 -- Companions -- Biography
شناسه افزوده: باباگلزاده، رامین، ویراستار
شناسه افزوده: بهنشر (انتشارات آستان قدس رضوی)
رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ م۳/۵/۲۴۴ BP
رده بندی دیوبین: ۴۹۷/۹۴۴
شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۸۰۱۷۱

زندگی پرافتخار

مالک اشتر؛ قهرمان قهرمانان

۲۰۵۰

محمد محمدی اشتهاردی

ویدئو استعاره | رامین باباگل زاده

نمونه خوان | محمّد رمضانی

تصویرگر جلد | هنررضی شادناهی

طراح جلد و صفحه آرا | حسین نیکخوی نوروزی (دادار)

نوبت چاپ | چهارم ۱۴۰۱

قطع | رقعی

شمارگان | ۱۵۰۰ نسخه

مجموع شمارگان چاپ شده قبلی | ۴۰۰۰ نسخه

چاپ | مؤسسه فرهنگی قدس

شابک | ۹۷۸-۹۶۴-۰۲-۲۵۹۰-۵

حق چاپ محفوظ است.
به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)

قیمت | ۴۰۰,۰۰۰ ریال

دفتر مرکزی | مشهد، بلوار سجاد، خیابان میلاد ص.ب. ۹۱۳۷۵/۴۹۶۹

تلفن و دورنگار | ۳۷۶۵۲۰۰۸

دفتر تهران | تلفن و دورنگار | ۸۸۹۶۰۴۶۶

سامانه پیامکی | ۳۰۰۰۳۲۰۹ شبکه‌های اجتماعی | ۰۹۰۲۷۶۵۲۰۰۸

نشانی اینترنتی | www.behnashr.com پست الکترونیکی | publishing@behnashr.com

اینستاگرام | [behtarinhayeh_nashr](https://www.instagram.com/behtarinhayeh_nashr)

پرواز به سوی ملکوت

در جهان بشریت، بعضی انسان‌ها با بینش صحیح و گفتار و کردار پاک و خالصشان، ثابت کردند انسان می‌تواند به عالی‌ترین مراحل کمال برسد و آن قدر بالا برود که از فرشتگان پیشی گیرد و سرور آن‌ها شود. این انسان‌های وارسته، بر اساس چهار پایه: ایمان، آگاهی، خلوص و تلاش پی‌گیر (عمل صالح) توانستند خود را به بلندترین قله کمال برسانند و در جایگاه رفیع و مخصوص راه‌یافتگان به درگاه خدای بزرگ قرار گیرند. به گفته حافظ:

توراز کنگره عرش می‌زند صغیر

ندانم که در این دامگه چه افتاده است

که ای بلند نظر شاهباز سدره نشین

نشیمن تونه این کنج محنت آباد است

غلام همت آنم که زیر چرخ کبود

ز هر چه رنگ تعلق پذیرد آزاد است

مگر تعلق خاطر به ماه رخساری

که خاطر از همه غم‌ها به مهر او شاد است

آری، می‌توان در پرتو وارستگی، همت، مقاومت، بینش، خلوص و شهامت، از خاکدان و آویزه‌های آن گذشت و با دو پر «ایمان» و «عمل صالح» در فضای ملکوت به پرواز درآمد و از عرش و فرش

گذشت و به جایگاه خاصان الهی رسید.

ای بشر! تو چنین پیشینه، سرمایه و استعدادی داری؛ آن را شکوفا کن و با راه یابی به مکتب پیامبران و امامان علیهم السلام قفس تن و آرایش های آن را بشکن و در صحرای خرم و سبز معنویت سیر کن. حیف است که خود را در تنگنای قفس، نابود کنی! دمی به خود آی و جهان بیرون از این تنگنا را ببین که مولایت امیر مؤمنان علی علیه السلام فرمود: «إِنَّ هَذِهِ الْقُلُوبَ أَوْعِيَّةٌ فَخَيْرُهَا أَوْعَاهَا؛ این دل ها همانند ظرف هاست. بهترین آن ها ظرفی است که پذیرش و فراگیری اش بیشتر است.»

برای نمونه در این کتاب در دریای پرامواج و پرذخایر وجود «مالک اشتر»، یار مجاهد و پاکباز حضرت امیر علیه السلام، رابطه شاگرد و استاد، مرید و مراد، امت و رهبر، مرشد و مرشد را بنگرو عظمت علی علیه السلام را در آینه وجود مالک اشتر تماشا کن و از این سیرو تماشا لذت ببر؛ لذتی که همیشه شیرین و نشاط آفرین است و به کالبد بی جان، جان می بخشد، روح خفته را بیدار می کند و قلب پژمرده را سرشار از شور و شوق می نماید.

کتاب حاضر

این بار، قلم به سراغ انسانی می رود که به راستی «بَطْلُ الْأَبْطَالِ»، یعنی قهرمانِ قهرمان هاست. او نه تنها این ویژگی

را در راستای شجاعت و شهامت دارد، بلکه در همه ابعاد انسانی، قهرمان قهرمان هاست؛ کسی که پیامبر ﷺ او را «مؤمن و عبد صالح» خواند و حضرت امیر ﷺ آن چنان او را در سطح عالی معرفی کرد که فرمود:

رَحِمَ اللَّهُ مَالِكًا فَلَقَدْ كَانَ لِي كَمَا كُنْتُ
لِرَسُولِ اللَّهِ؛ خدا رحمت کند مالک اشتر
را، که او برای من همان گونه بود که من
برای رسول خدا ﷺ بودم!

و نیز فرمود:

لَوْ كَانَ جَبَلًا لَكَانَ فِئْدًا، لَا يَرْتَقِيهِ
الْحَافِرُ وَلَا يُؤْتِي عَلَيْهِ الطَّائِرُ؛ اگر کوه بود،
کوهی بلند و بی مانند بود که هیچ مرکب
راهواری به آن نرسید و هیچ پرنده‌ای را
یارای پرواز بر فراز آن نبود.

این کتاب، فهرست و نموداری از فرازهای زندگی درخشان مالک اشتر، شیعه‌ایثارگر و مخلص حضرت امیر ﷺ و «سَيْفٌ مِنْ سَيُوفِ اللَّهِ»^۳ است و بر اساس مدارک معتبر، تنظیم و تحریر یافته است. امید آن که عالی‌ترین درس‌های سودمند انسانی را به ما بیاموزد و بر توان و توفیق ما برای دست‌یابی به ارزش‌های

۱. شرح نهج البلاغة (ابن ابی الحدید)، ج ۱۵، ص ۹۸.

۲. الغدير، ج ۹، ص ۴۰.

۳. شرح نهج البلاغة (ابن ابی الحدید)، ج ۱۶، ص ۱۵۸.

سازندهٔ اسلامی و علوی بیفزاید!

شایان ذکر است، یکی از مدارک ما در این کتاب که بسیار از آن بهره بردیم، کتاب ارزشمند «مالک الأشر» تألیف علامه سید محمد رضا الحکیم نجفی است. این کتاب به عربی، در قطع رقعی در ۱۹۴ صفحه تحریر شده و در سال ۱۳۶۵ قمری تألیف یافته است. گفتنی است، علامه امینی رحمته الله علیه در کتاب ارزشمند الغدیر از آن یاد کرده و مؤلف آن را ستوده است.^۱

به امید توفیق و سعادت در پرتو بهره‌گیری از زندگی درخشان،
بالنده، سازنده و پرآوازهٔ مالک اشتر!

این کتاب در چهار بخش تنظیم شده است:

۱. مالک اشتر در عصر رسول خدا صلی الله علیه و آله و در عصر خلافت عمر
و ابوبکر [از یمن تا کوفه]؛

۲. مالک اشتر در عصر خلافت عثمان؛

۳. مالک اشتر در عصر خلافت حضرت امیر علیه السلام؛

۴. مالک اشتر؛ بزرگ مرد تقوا و فضایل، و ماجرای شهادت.

محمد محمدی اشتهاردی

حوزهٔ علمی قم، زمستان ۱۳۷۲ شمسی